

Orion Pharman Turun tutkimuskeskuksen laajennuksen vihkiäiset,
16.9.02 klo 13.30

Arvoisa ministeri, hyvät kutsuvieraat ja orionilaiset

Minulla on ilo ja kunnia toivottaa teidät tervetulleiksi tänne Orion Pharman Turun tutkimuskeskuksen laajennusosan vihkiäisiin. Näissä vihkiäisissä olen kulkenut viimeisen puolen vuoden sisään enemmänkin, kesän korvalla Orion Pharman Kuopion tutkimustoiminnan laajentuessa osaamiskeskus Microtekniiaan sekä viikko sitten Noiron uudessa kosmetiikkatehtaassa. Olen hyvin ylpeä näistä saavutuksistamme ja iloinen siitä, että tutkimushenkilöstömme täällä Turussakin saa reilusti lisää asianmukaista työtilaa. Kuopiossa osa työskenteli vuoden päivät puuparakeissa tilapäistiloissa ennen kuin heille saatiin lisätilat.

Nämä laajennustoimenpiteet välittävät nekin viestiämme siitä, että olemme tosissamme ja täysillä mukana toteuttamassa korkeatasoista ja kansainvälistä lääketieteellistä tutkimus- ja tuotekehitystyötä. Voin vilpittömästi sanoa, että siinä tehtävässä olemme edelläkävijä ja Suomen paras. Meillä on käsissämme myös koko lääketeollinen prosessi prekliinisestä ja kliinisestä tutkimuksesta ja tuotekehityksestä lääkeaineen valmistukseen, itse tuotantoon, rekisteröintiin, markkinointiin ja myyntiin. Viimeksi mainittua toteutamme yhdessä kymmenen tytäryhtiömme kanssa. Omat resurssimme eivät vielä riitä kattamaan koko maailmaa, mutta laajennamme reviiriämme määrätietoisesti. Asteittan lisäämme myös riippumattomuuttamme markkinointipartneruuksista muiden lääkeyhtiöiden kanssa.

Suomalaisilla on aina tapana verrata itseään ja pärjäämistään muihin. Orion Pharma panosti tutkimus- ja tuotekehityskustannuksiin viime vuonna 16 prosenttia liikevaihdostaan. Suhteellisella tutkimuspanostuksella mitattuna olemme toiseksi suurin tutkimukseen ja tuotekehitykseen panostava pörssi-yhtiö Suomessa. Edellämme on vain Nokia. Vertailussa ulkomaisiin lääkeyrityksiin olemme suhteellisesti yksi tutkimusintensiivisimmistä teollisista lääkeyrityksistä. Tänä vuonna tutkimuspanostuksemme nousee yli 20 prosenttiin Orion Pharman liikevaihdosta. Tosin täytyy todeta, että aivan näin korkealla panostustasolla emme voi kovin pitkään jatkaa.

Se, mitä tuolla rahalla olemme saaneet aikaan, näkyy omaan tutkimukseemme perustuvien alkuperälääkkeiden kasvavana myyntinä, ja leijonanosa niiden myynnistä ja kasvusta tulee kansainvälisiltä markkinoilla – se lähenee vuositasolla jo kolmasosaa Orion Pharmedian liikevaihdosta. Tämä on hyvä suunta siinäkin valossa, että suomalainen lääkealan klusterin visio on kasvaa nykyisestä lähes kolminkertaiseksi (3,5 milj. euron tasolle) vuoteen 2010 mennessä.

Mistä sitten tuo tutkimukseen ja tuotekehitykseen käyttämämme raha tulee? Pääasiassa se tulee kassavirtana lukuisten eri tuotteiden myynnistä. Kannattava toiminta on ehdoton edellytys lääkeyrityksessä tutkimustyön jatkumiselle sekä sille riskinkantokyvyille, jota uuden lääkkeen kehittäminen vaatii. Ulkopuolisia riskirahoittajia ei kovin helposti saa 10-12 vuotta kestäväälle lääkekehityshankkeelle.

Mitä tulevaisuus tuo tullessaan? Lääkkeiden tukkuhinnat ovat Suomessa eurooppalaista keskitasoa tai useimmilla uusilla lääkkeillä jopa sen alapuolella. Lääkkeiden tukkuhinnat eivät ole vuosikausiin kasvaneet, vaan laskeneet. Reseptilääkkeet ovat nyt 2,4 prosenttia halvempia kuin vuonna -94!

Tästä syystä olemme viime päivinä Orionissakin olleet hämmentyneitä siitä, että sosiaali- ja terveysministeriö hyvin lyhyellä varoitusaikalla julkisti yhdeksi tärkeäksi terveydenhuollon kehittämiskohteeksi ns. geneerisen substituution. Näin Kela-korvattavuuden edellytyksenä olisi, että apteekki vaihtaa lääkärin reseptiin kirjoittaman lääkkeen vastaavaan, hinnaltaan edullisimpaan lääkkeeseen hintaeron ollessa minimissään kaksi tai kolme euroa.

Orionissa olemme sitä mieltä, että hintoja pitääkin tarkkailla ja että terve kilpailu on hyväksi, mutta laadusta ja potilasturvallisuudesta tinkimättä. Terveydenhuollon remonttiin pitäisi koko alan toimijoiden osallistua, jotta kaikkialla tehtäisiin sellaisia kestävä kehityksen ratkaisuja, jotka tarjoavat laadukasta ja hyvää hoitoa potilaille. Väestömme vanhenee ja olemme aika sydänsairasta kansaa.

Terveydenhuollon kokonaismenot vuonna 2000 Stakesin tilastojen mukaan olivat 8,7 miljardia euroa. Vuodeosastohoidon osuus oli 39,9 prosenttia, avohoidon 33,3 prosenttia, lääkkeiden osuus 15,5 prosenttia ja kohdan "muut" osuus 11,3 prosenttia. Tilastoista ei aukea, mitä nuo muut ovat, mutta oletettavasti erilaisia apuvälineitä. Mutta lääkkeiden osuus on silti pieni tuossa kokonaisuudessa.

Lääkehoidon suuria kysymyksiä on miten se käytännössä toteutuu. Lääketeollisuus ry. vetää tänä vuonna yleisökampanjaa "Vain otettu lääke auttaa". Kampanjan tarkoituksena on herättää pitkäaikaista lääkitystä tarvitsevat potilaat huolehtimaan itsestään ja omasta hoidostaan. Varsinaisena kohderyhmänä ovat ne suomalaiset, jotka sairastavat sydän- ja verisuonisairauksia tai diabetesta. Näissä sairauksissa potilaan oman hoitomotivaation merkitys on keskeinen. Toisaalta tiedetään, että hoitotulokset ovat edelleen huonot: kuudella verenpainepotilaalla kymmenestä hoitotasapaino on huono.

Kampanja siis yrittää saada ihmiset ottamaan lääkärin hänelle määräämät lääkkeensä hoito-ohjeen mukaisesti. Avainsana on siis hyvä hoitotasapaino. Suomalaisissa tutkimuksissa verenpainelääkityksen pitkäaikainen toteutuminen on havaittu hyvin ongelmalliseksi. On erittäin vaikea ajatella, että lääkehoidon teho olisi saatavissa käyttämättä lääkettä, joten tuntuu tärkeältä vaalia niitä asioita, joiden tiedetään lisäävän lääkehoidon onnistumisen todennäköisyyttä.

Pitkäaikaisen lääkehoidon toteutumista ja tehoa on selvitetty monissa, vuosia kestäneissä tutkimuksissa. Niissä lääkehoito on pidetty mahdollisimman vakiona. Pitkäaikaisen lääkehoidon onnistumista ei sen sijaan ole tutkittu tilanteissa, joissa lääke vaihdetaan esimerkiksi kolmen kuukauden välein. Oletusarvoisesti lääkityksen vaihdot heikentävät potilaan sidosta lääkitykseen, ja sitä kautta lääkitykseen tottuminen heikentyy.

Mielestämme potilasturvallisuus vastuukysymyksineen ja lääkäri-potilassuhde kärsivät jatkuvasta lääkityksen muuttamisesta. Potilaan tarkat lääkitystiedot pitäisi saada hoitavan lääkärin tietoon eikä niin, että lääkkeen vaihtamisesta jää tieto vain apteekin hyllylle.

Toinen seikka, johon haluaisin kiinnittää huomiota, on se lähes 40 prosentin osa terveydenhuollon kokonaismenoista, joka on suurin ja koostuu vuodehoito-osaston kuluista.

Euroopan lääketeollisuus yhdessä EU komission kanssa on sitä mieltä, että patenteista vapautuvien lääkkeiden hinnat pitää saada laskemaan. Mutta samalla on viranomaisten huolehdittava siitä, että uudet valmisteet saadaan nopeasti markkinoille potilaiden ulottuville, mikä puolestaan vähentää sairaalahoidon tarvetta.

Orion Pharmassa on kehitetty sairaalakäyttöön sydämen vaikeaan vajaatoimintaan lääke, jonka on todettu lyhentävän mm.

sairaalassaolopäiviä potilaan tehokasta toipumista edistävien ominaisuuksiensa ansiosta. Tämä Suomen sairaaloissa jo käytössä oleva tuote on levosimendaani, kauppanimeltään Simdax. Tämän uuden, vasta vajaan vuoden verran markkinoilla olleen lääkkeen tuomat yhteiskunnalliset säästöt eivät ole vielä arvioitavissa mutta ne eivät jää varmastikaan vähäisiksi. Terveystaloudelliset vaikutukset ovat meillä Orion Pharmassa yksi keskeinen osa lääketutkimusta. Hakiessamme myyntilupaa uudelle lääkeaineelle meidän on osoitettava tehon ja turvallisuuden ohella hoidon olevan myös taloudellisesti järkevää.

Toinen esimerkki on uusi Parkinsonin taudin kolmoistablettimme, jossa yhdistyvät keskeiset vaikuttavat aineet, levodopa, karbidopa ja Orionin entakaponi yhdessä tabletissa. Potilaan päivittäin ottamien tablettien määrä vähenee huomattavasti, ja annostus helpottuu. Tästä lääkeyhdistelmästä jätimme elokuussa myyntilupahakemuksen Yhdysvaltain lääkevalvontaviranomaiselle FDA:lle ja Euroopan myyntilupahakemuksin on ajankohtainen aivan lähiaikoina. Levosimendaani ja entakaponi ovat eläviä esimerkkejä siitä tutkimus- ja tuotekehitystyöstä, jota tässäkin uudessa rakennuksessa ankarasti mietitään ja kehitetään.

Meillä on Orionissa mielestämme hienot, yhdessä pohditut arvot. Yksi arvo, jota ei arvoihimme erikseen kirjattu, koska se on meille niin itsestään selvä, on etiikka ja nimenomaan potilasetiikka. Tavoitteemme on ihmisen elämänlaadun parantaminen. Liputamme siis lääkehoidon hyvän toteutumisen puolesta laadusta ja potilasturvallisuudesta milloinkaan tinkimättä.

Haluan osoittaa yhtiömme parhaat kiitokset ja tunnustukset kaikille tämän rakennushankkeen suunnittelusta ja toteutuksesta vastanneille osapuolille. Toivotan myös onnea, suurta työn iloa ja hyvää menestystä tämän rakennuksen suojissa työskenteleville tutkijoille ja heidän apunaan ja tukenaan työskenteleville. Luovutan puheenvuoron valtiohallan edustajalle, sosiaali- ja terveysministeri Maija Perholle, jonka tervehdyksen jälkeen vihimme tutkimuskeskuksen.

Arvoisa rouva ministeri, keväällä 2000 olitte viikimässä tutkimuskeskuksemme laajennusosaa Espoossa. On suuri ilo ja kunnia saada Teidät vieraaksemme tänne Turkuun samoissa merkeissä.

Orion Pharman Turun tutkimuskeskuksen laajennuksen vihkiäiset,
16.9.02 klo 13.30

Arvoisa ministeri, hyvät kutsuvieraat ja orionilaiset

Myös minulla on Orion Pharman edustajana ilo ja kunnia toivottaa teidät tervetulleiksi tänne Turun tutkimuskeskuksen laajennusosan vihkiäisiin.

Tutkimuskeskuksen laajennus edustaa meille jälleen uutta askelta sillä tiellä jota Orion Pharma on jo vuosikausia kulkenut. Tämän tien pohjana on voimakas panostus oman tutkimus- ja tuotekehitystoiminnan tuloksiin, virstanpylväinä matkalla saavutetut menestykset - kuten avajaisemme tänään - ja tienviittana kansainvälistyminen merkittävänä lääkealan yrityksenä. Tällä tiellä olemme ja olen aiemminkin todennut että perille emme halua tullakaan; elämmehän jatkuvien haasteiden ja muutosten keskellä.

Orion Pharman asema kotimaassa on tukijalkamme. Turussakin meitä Orion Pharmalaisia on jo 590 henkilöä, joista tutkimuksessa ja tuotekehityksessä 230. Olemme tavoitteidemme mukaan kuitenkin kansainvälistymässä hyvää vauhtia ja jo tällä hetkellä noin 60 % liikevaihdostamme tulee Suomen ulkopuolelta. Tähän kansainväliseen osuuteen sisältyy omien lääkeinnovaatioidemme lisäksi myös sopimustuotteita ja raaka-ainetoimituksia. Koko henkilöstöstämme noin kuudennes on Suomen ulkopuolella.

Kansainvälistymisen haaste asettaakin nimenomaan toiminnallemme Suomessa suuret vaatimukset. Kilpailuetumme syntyy kiistattomasta valittujen toiminta-alueiden hallinnasta, mutte se ei yksin riitä. On samalla pystyttävä hallitsemaan hyvin monisäikeinen sisäinen ja ulkoinen verkosto omien toimintojen, tieteellisen yhteisön, viranomaisten, kumppaniyritysten, markkinoita edustavien tahojen, tiedotuskanavien ja erilaisten sidosryhmien välillä. Siksi haluamme rakentaa toimintaamme määrätietoisesti ja jatkuvasti, kuten nyt täällä Turussa.

Orion Pharma on globaaleilla lääkealan markkinoilla kohtalaisen pieni yritys, kun verrataan etenkin viimeaikoina fuusioiden kautta syntyneisiin lääkealan jätteihin. Fuusioaallon taustalla on ollut voimakkaasti kasvavien tutkimus- ja tuotekehitysmenojen ja niihin alalle tyypillisesti liittyvien riskien hallinta samoin kuin synergioiden hakeminen toimintoja

yhdistämällä. Euroopan lääketeollisuusyhdistys onkin tuoreessa tilastossaan päätenyt arvioon, että vuonna 2001 yhden uuden lääkkeen saamiseksi markkinoille on käytetty rahaa - epäonnistumiset ja vastoinikäymiset mukaanlukien - keskimäärin noin 900 miljoonaa euroa.

Tuo on melkoinen luku. Sen kautta voidaan hyvin ymmärtää lääkealan yritysten haasteet tuodessaan uusia tuotteita markkinoille. Toisaalta keskittymällä ydinosaamisalueisiin sekä toimimalla järkevästi, nopeasti ja joustavasti Orion Pharma on pystynyt menestyksellä taistelemaan näitä tilastoja vastaan. Liikevaihdostamme lähes kolmannes tulee tänään oman tuotekehityksemme tuloksista. Tämä on mielestäni vahva näyttö siitä että jättyyritysten dominoimassakin globaalissa lääkemarkkinataloudessa on tilaa pienemmille erikoistuneille lääkeyrityksille kasvaa ja kehittyä.

Lääkealan markkinat tulevat arvioiden mukaan kasvamaan USA:ssa n. 15% vuosivauhtia, Euroopassa kasvu jää alle 10%. Vastaava kehitys on todettavissa myös alkuperälääkkeiden tutkimuksessa Euroopan jäädessä jonkin verran vauhdista Atlantin takaiseen kasvuun verrattuna. Taustalla ovat monet tekijät eikä selvää yksiselitteistä kuvaa ole helppo saada.

Kuitenkin tähän liittyen on julkisuudessaakin lääketeollisuuden puolelta tuotu esiin varsin kiperiä kysymyksiä mm. tutkimuksen rahoitusta ja myyntilupamenettelyä koskien Euroopassa. Tähän toimintaympäristöön liittyy nimenomaan eurooppalaiselle yritykselle erityisen kovia haasteita kilpailukyvyin säilyttämiseksi. EU:n puitteissa on tapahtunut merkittävää kehitystyötä, suuri haaste on nyt suuntaviivojen ja linjausten vieminen käytännön toiminnan tasolle.

Nyt avattava tutkimuskeskuksen hajennus konkretisoi ja symbolisoi meille kaikkea mainitsemaani ja haluan kiittää kaikkia projektiin osallistuneita osapuolia lämpimästi. Niinikään toivotan kaikille Orionilaisille työn iloa ja viihtyvyyttä uusissa tiloissa.

Turku on Orion Pharmalle tärkeä sijaintipaikkakunta ja nyt saavuttaessamme täällä jälleen yhden virstanpylvään tuolla alussa kuvailemallani tiellä voimme painaa edelleen kaasua. Julkisen vallan asettamia nopeusrajoituksia tietenkin noudatamme ja toivomme etteivät ne tässä vaiheessa ainakaan laskisi.

Rouva Ministeri, arvoisat kutsuvieraat, hyvät orionilaiset. Haluan kiittää teitä läsnäolostanne ja tästä mahdollisuudesta valottaa oman alkuperälääketutkimuksen merkitystä kotimaiselle lääkeyritykselle.

Annan seuraavaksi puheenvuoron tutkimus- ja tuotekehitysjohtaja Esa Heinoselle, joka alustaa lääkkeen keksimisestä ja kehittämisestä Orionissa.